

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2018. november 14. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

**í t é l e t e t :**

A hivatalos eljárásban, csoportosan elkövetett bántalmazás büntette miatt ... I.r. vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa 2018. június 5. napján kihirdetett Kb.I.3/2018/13/VI. számú ítéletét megváltoztatja.

... I.r. vádlottat bűnösnek mondja ki felbujtóként, hivatalos eljárásban, csoportosan elkövetett bántalmazás büntetében.(Btk.301.§ (1) és (2) bekezdés),

... II.r. vádlottat bűnösnek mondja ki bűnsegédként, hivatalos eljárásban csoportosan elkövetett bántalmazás büntetében. (Btk.301.§ (1) és (2) bekezdés),

... III.r. és ... IV.r. vádlottak hivatali bűncselekményeit társtettesként, hivatalos eljárásban csoportosan elkövetett bántalmazás bünteténél minősíti. (Btk.301.§ (1) és (2) bekezdés).

... I.r. vádlottat 1 (egy) év és 8 (nyolc) hónap börtönbüntetésre és lefokozásra,

... II.r. vádlottat 8 (nyolc) hónap börtönbüntetésre ítéli.

... III.r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 1 (egy) év 6 (hat) hónap börtönbüntetésre és lefokozásra súlyosítja.

... I.r., ... II.r. és ... III.r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetések végrehajtását 2 - 2 (kettő - kettő) év próbaidőre felfüggeszti.

A szabadságvesztés büntetések végrehajtásának elrendelése esetén ... I.r., ... II.r., ... III.r., vádlottak egyaránt a szabadságvesztés büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsáthatóak feltételes szabadságra.

... I.r., ... II.r., ... III.r. és ... IV.r. vádlottakat egyetemlegesen kötelezi, hogy fizessenek meg az eljárás során felmerült 41.379,- (negyvenegyezer-háromszázhetvenkilenc) Ft bűnügyi költséget.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet ... III.r. és ... IV.r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

Az ítélettel szemben ... I.r. és ... II.r. vádlottak tekintetében fellebbezésnek van helye.

**I n d o k o l á s**

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa a 2018. június 5. napján kihirdetett Kb.I.3/2018/13/VI. számú ítéletével ... III.r. és ... IV.r. vádlottakat bűnösnek mondta ki a Btk.301.§ (1) bekezdésébe ütköző társtettesként hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, ezért a III.r. vádlottat

120 napi tétel, napi tételenként 1500,- Ft, összesen 180.000,- Ft pénzbüntetésre, míg a IV.r. vádlottat 80 napi tétel, napi tételenként 1.500,- Ft, összesen 120.000,- Ft pénzbüntetésre ítélte. A III.r vádlott pénzbüntetésének megfizetésére 12 havi, míg a IV.r. vádlott pénzbüntetésének megfizetésére 8 havi részletfizetést engedélyezett. Mindkét vádlott tekintetében rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése, illetve az egyhavi részlet megfizetésének elmulasztása esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásra. A III.r. és IV.r. vádlottakat egyetemlegesen kötelezte 41.379,- Ft bünygyi költség megfizetésére. Ellenben ... I.r. vádlottat az ellene a Btk.301.§ (1) bekezdésébe ütközö, de a (2) bekezdés szerint minösülö felbujtóként, hivatalos eljárásban, csoportosan elkövetett bántalmazás büntette, míg a ... II.r. vádlottat az ellene a Btk.301.§ (1) bekezdésébe ütközö, de a (2) bekezdés szerint minösülö bünsegédként, hivatalos eljárásban, csoportosan elkövetett bántalmazás büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A katonai ügyész a tárgyaláson valamennyi vádlott tekintetében három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidön belül fellebbezést jelentett be mindegyik vádlott terhére hivatalos eljárásban, csoportosan elkövetett bántalmazás büntettében történö bünösség megállapítása érdekében. Az I.r. és II.r. vádlottak vonatkozásában a felmentés, a III.r. és IV.r. vádlottak vonatkozásában téves jogi minösítés miatt, valamennyi vádlott tekintetében börtön fokozatú, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés, valamint az I.r. vádlott esetében rendfokozatban visszavetés, míg a III.r. vádlott vonatkozásában várakozási idő meghosszabbítása katonai mellékbüntetés kiszabása érdekében.

Az I.r. vádlott és védöje a kihirdetett ítéletet tudomásul vették. A II.r. vádlott védöje szintén tudomásul vette az ítéletet. A III.r. vádlott és védöje a nyilatkozattételre három napot tartottak fenn, de a törvényes határidön belül jogorvoslati nyilatkozatokat nem tettek. A IV.r. vádlott és védöje a kihirdetett ítéletet tudomásul vették. A II.r. vádlott a részére kézbesített ítéletet tudomásul vette.

A katonai ügyész előterjesztette fellebbezése részletes írásbeli indokolását, amelyben arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megalapozatlanságát a Be.593.§ (1) bekezdés a) és c) pontjai alapján küszöbölje ki és az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.606.§ (2) bekezdése alapján változtassa meg. Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól részben eltérö, a vádirati tényállással megegyezö történeti tényállást rögzítsen, és az I.r., II.r., III.r. és IV.r. vádlottak bünösségét hivatalos eljárásban csoportosan elkövetett bántalmazás büntettében állapítsa meg, melyet az I.r. vádlott felbujtóként, a II.r. vádlott bünsegédként, míg a III.r. és IV.r. vádlottak társtettesként valósítottak meg. Indítványozta továbbá, hogy az ítéletábla katonai tanácsa mind a négy vádlottat ítélje börtön fokozatú szabadságvesztésre, melynek végrehajtását próbaidőre függeszse fel. Az I.r. vádlott esetében rendfokozatban visszavetés, míg a III.r. vádlott esetében várakozási idő meghosszabbítása katonai mellékbüntetés kiszabására is tett indítványt. Mindegyik vádlott tekintetében végrehajtás esetére indítványozta a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés 2/3 részének kitöltését követö napban megállapítani, egyben előzetes mentesítésükre is indítványt tett. Indítványozta továbbá, hogy a másodfokú bíróság a bünygyi költségnek valamennyi vádlott által egyetemlegesen történö viseléséről rendelkezzen. Fellebbezésében kifejtette azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás részben megalapozatlan, mert a tényállás hiányos, részben ellentétes az iratok tartalmával, továbbá az elsőfokú katonai tanács indokolási kötelezettségének is hiányosan tett eleget.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.488/2018/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítésekkel tartotta fenn. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéletábla Katonai Tanácsa a tényállást a Be.593.§ (1) bekezdés a) pontja alapján egészítse ki, illetve helyesbítse, majd ezt követően az ítéletet a Be.606.§ (1) és (2) bekezdése alapján változtassa meg és mind a négy vádlottat mondja ki

bűnösnek a Btk.301.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő és büntetendő hivatalos eljárásban csoportosan elkövetett bántalmazás büntetében, melyet a III.r. és IV.r. vádlottak társtettesként az I.r. vádlott felbujtóként, míg a II.r. vádlott bűnsegédként valósítottak meg. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlottakkal szemben börtön fokozatú szabadságvesztést szabjon ki, melynek végrehajtását a Btk.85.§ (1) és (2) bekezdése alapján próbaidőre függessze fel, állapítsa meg, hogy a vádlottak végrehajtás esetén a büntetés 2/3 részének kitöltése után bocsáthatóak feltételes szabadságra. Indítványozta még, hogy az ítélőtábla katonai tanácsa az I.r. vádlottat a Btk.136.§-a alapján a főhadnagyi rendfokozatba visszavetés, míg a III.r. vádlottat a Btk.140.§ (1a) bekezdés alapján a soron következő fizetési fokozatba előresorolásra előírt várakozási idő meghosszabbítása katonai mellékbüntetésekre is ítélje, és a vádlottakat részesítse előzetes bírósági mentesítésben. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az I.-IV.r. vádlottakat egyetemlegesen kötelezze az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben. Beadványában kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlan, a Btk.592.§ (2) bekezdés c) pontja alapján iratellenes, mert mind az ügy sértettje, mind a IV.r. vádlott olyan tartalmú vallomást tettek, hogy az I.r. vádlott felszólítására történt a bántalmazás, valamint, hogy az I.r. és II.r. vádlottak azt végignézték, a nyitott zárkaajtó mellett. A II.r. vádlott maga is olyan tartalmú nyilatkozatot tett másik ügyben előterjesztett írásbeli vallomásában, hogy a sértett bántalmazása következményeit észlelte. A IV.r. vádlott vallomása terhelő volt a II.r. vádlottra annyiban, hogy a bántalmazásnál az ő jelenléte bátorítólag hatott. Erre figyelemmel indítványozta, a Be.593.§ (1) bekezdés a) pontja alapján - az iratok tartalmára figyelemmel - a tényállás helyesbítését és kiegészítését. Kitért arra, hogy az ítéleti tényállásban írt részben behajtott zárkaajtó mellett is az I.r. vádlottaknak észlelnie kellett volna a bántalmazást. Indítványozta valamennyi vádlott terhére értékelni a csoportos elkövetést, a fenyegettségüket, a II.r. és IV.r. vádlottak esetében a büntetett előéletüket, továbbá a II.r. vádlott esetében azt, hogy más ügyben is folyik ellene büntetőeljárás. Enyhítő körülményként indítványozta figyelembe venni az I.r. vádlott kedvező parancsnoki jellemzését, két kiskorú gyermeke eltartását, a II.r. vádlott esetében a szolgálati viszonya megszűnését a III.r. vádlott esetében szintén két kiskorú gyermekéről történő gondoskodást, míg a IV.r. vádlott esetében az önfeljelentését, beismerését megbánását a sértettől való bocsánatkérését, egy kiskorú gyermek eltartását, és szolgálati viszonya megszűnését.

A IV.r. vádlott védője előterjesztette a másodfokú ügyészi átirattal kapcsolatos észrevételeit. Ebben arra tett indítványt, hogy az ítélőtábla katonai tanács az elsőfokú bíróság ítéletét védence esetében hagyja helyben. Álláspontja szerint a törvényszék katonai tanácsa helyes tényállást állapított meg, abból okszerű következtetést vont le és törvényesen szabta ki védencével szemben a rendelkező részben írt büntetést. Utalt arra, hogy IV.r. vádlott már a vádemelést megelőzően részletes feltáró vallomást tett, a cselekményt megbánta, a sértettől bocsánatot kért, amelyet az el is fogadott.. Hivatkozott arra, hogy S.A. tanúvallomása is megerősíti, hogy a IV.r. vádlott a cselekményét követően hosszas lelki vívódáson ment át és a lelkiismeretére hallgatva, a pályafutását tönkretéve tett beismerő vallomást. Álláspontja szerint ez kiemelkedően jelentős enyhítő körülmény, mely kiegészül még azzal, hogy egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, és szolgálati viszonya időközben megszűnt. A védő felhívta a figyelmet a Btk.301.§ (4) bekezdésében foglaltakra, tehát arra, hogy álláspontja szerint védencével szemben a büntetés korlátlan enyhítésének lehet helye.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi átiratban foglaltakat változatlanul fenntartotta. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás iratellenes, a sértett valamint a IV.r. vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson olyan tartalmú vallomást tettek, hogy a bántalmazás nyitott zárkaajtó mellett történt, továbbá, hogy az I.r. vádlott részéről a felbujtó jellegű kijelentés elhangzott, illetve,

hogy a II.r. vádlott jelen volt a cselekmény idején. A II.r. vádlott más ügyben tett vallomása is arra utal, hogy bántalmazásról tudomást szerzett. Ezért indítványt tett a tényállás kiegészítésére, illetve helyesbítésére, melynek alapján már megállapítható az I.r. és II.r. vádlottak bűnössége, valamint az, hogy I.-IV.r. vádlottak így csoportosan valósították meg hivatalos személyként a bántalmazást. Ennek során az I.r. vádlott felbújtó, a II.r. vádlott bűnsegéd, míg a III.r. és IV.r. vádlottak társtettesek voltak. Indítványozta mindegyik vádlott esetében súlyosító körülményként értékelni a csoportos elkövetést, a II.r. vádlott esetében a korábbi elítélését, valamint azt, hogy hasonló cselekmény miatt jelenleg is büntetőeljárás folyik ellene. A II.r. vádlott esetében enyhítő körülmény az, hogy kiskorú gyermekek eltartásáról gondoskodik, míg az I.r. vádlott esetében a szolgálat teljesítése értékelhető enyhítő körülményként. Indítványozta valamennyi vádlottnál a Btk.82.§ (2) bekezdés c) pontjában írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával börtön fokozatú szabadságvesztés kiszabását azzal, hogy annak végrehajtását a másodfokú bíróság próbaidőre függessze fel. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az I.r. vádlottal szemben alkalmazzon rendfokozatban visszavetést, míg a III.r. vádlott tekintetében várakozási idő meghosszabbítása katonai mellékbüntetés kiszabására tett indítványt. Valamennyi vádlottnál kérte megállapítani, hogy a szabadságvesztés - végrehajtás elrendelése esetén -a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsáthatóak feltételes szabadságra, továbbá, hogy a másodfokú bíróság előzetesen mentesítse őket a büntetett előélet hátrányos következményei alól. A bűnügyi költség tekintetében arra tett indítványt, hogy az I-IV.r. vádlottak azt egyetemlegesen viseljék.

Az I.r. vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Álláspontja szerint, ha a tanúvallomások alapján meg is állapítható, hogy a védenca a III.r. és IV.r. vádlottak felé azt a kijelentést tette, „Menjetek intézzétek!” az nem tekinthető felbujtásnak. Az I.r. vádlott nem tehet arról, hogy a III. és IV.r. vádlottak ezt a kijelentést félreértették. Ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A II.r. vádlott védője perbeszédében elsődlegesen az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Utalt arra, hogy védenca ellen hivatalos személy által elkövetett bántalmazás miatt egy másik büntetőeljárás is indult, és célszerű lett volna egyesíteni az ügyeket, ez azonban elmaradt. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem vitatható az, hogy a II.r. vádlott a bántalmazás helyszínének közelében volt, de nem tisztázott az, hogy pontosan mikor, a bántalmazás előtt, közben vagy utána. Ilyen módon nem állapítható meg, az a kapcsolat, ami a bűnsegédi minőséghez szükséges. A bűncselekmény helyszínén vagy a helyszín közelében tartózkodás ugyanis nem bűncselekmény. A II.r. vádlott részéről szándékos segítségnyújtás nem állapítható meg, ezért jó a felmentő rendelkezés. Másodlagosan - bűnösség megállapítása esetére - arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság előzetesen mentesítse védencét a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól. II.r. vádlottnak harmadik gyermeke is megszületett, és külföldön is szükséges a munkavállaláshoz a büntetlen előélet.

A III.r. vádlott védője perbeszédében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Utalt arra, hogy védenca bűnösségét az elsőfokú bíróság megállapította, és azért nem is jelentettek be fellebbezést, mivel az ügy mielőbbi lezárását szerették volna elérni. A bizonyítékok nem voltak egyértelműek, még a cselekmény motivációja tekintetében is különböző variációk merültek fel. A IV.r. vádlott többször eltérően adta elő a történeteket. sértett az ügyészégi kihallgatása során már az érdemi intézkedést megelőzően tudta, hogy miért került oda. Ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A IV.r. vádlott védője perbeszédében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kifejtette azon álláspontját, hogy O. vallomása elég ellentmondásos volt. Az eljárás során kihallgatott

fogvatartottak vallomásai csak az elétárásokat követően váltak egyértelművé. A IV.r. vádlott tekintetében az ellentmondó bizonyítékok alapján, de megalapozott mérlegelt tényállás született. Ő már a nyomozás során is beismerő, bocsánatot kért, amelyet a sértett elfogadott. Tanúvallomás is van rá, hogy a IV.r. vádlott egy belső vivódást követően ismerte be a cselekményét. A védői álláspont szerint védenca esetében a Btk.301.§ (4) bekezdésében írt rendelkezésnek is helye lehet, tehát a büntetése korlátlanul enyhíthető.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy 17 évig úgy teljesített szolgálatot, hogy nem indult ellene eljárás. A jelenlegi büntetőeljárás egy személyes lejárata eredménye. Kollégái kívánták őt eltávolítani az állományból. Utalt arra, hogy ugyanezen lejárata ismerhető fel az ellene folyó másik bűnügyben is. Előadta továbbá, hogy amennyiben az ő jelenlétét bűncselekményként értékeli, akkor nem világos, hogy a vele együtt a bántalmazás helyszíne közelében tartózkodó **L.Sz.** ellen miért nem indult eljárás. Végül úgy nyilatkozott, hogy nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.

A IV.r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában az eljárás során tett vallomásait fenntartotta. Utalt arra, hogy megbánta a cselekményét és bocsánatot kért a sértettől.

A katonai ügyész által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárását a Be.590.§ (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében bírálta felül.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A katonai ügyész a vádlottak és védőik eljárási szabály megszegésére nem is hivatkoztak.

A katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg, ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta. A tárgyaláson a vádlottakat, a tanúkat kihallgatta és a releváns iratokat a bizonyítás anyagává tette. Az I.r. vádlott a nyomozás során nem kívánt vallomást tenni, csupán a bűnösségét tagadó rövid nyilatkozatot tett. A tárgyaláson vallomást tett, melyben tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Védekezést terjesztett elő, mely szerint teljesen kizárt, hogy a sértettet az általa előadott időben bántalmazták volna, kizárólag akkor találkozhattak vele, amikor a munkáltatásról történt bevonulás után motózás volt. Utalt arra, hogy a motózás is félig behajtott zárkaajtó mellett történik, és ő nem látott bántalmazást, és erre utaló hangokat sem is hallott. A II.r. vádlott a nyomozás során vallomást nem, csupán bűnösségét tagadó rövid nyilatkozatot tett. A tárgyaláson egy ellene másik bántalmazási cselekmény miatt indult ügyben tett vallomás részletét csatolta be, mely szerint sértett bántalmazása során nem volt jelen, arról csak úgy szerzett tudomást, hogy éppen elhaladt a folyóson, amikor a fogvatartott a 3.sz. zárkából kiugrott. Látta, hogy az I.r. vádlott és **L.Sz.** nevetnek rajta, a fogvatartott nadrágja nagy foltban nedves volt, és sírva futott fel az emeletre. A III.r. vádlott sem a nyomozás során, sem a tárgyaláson nem kívánt vallomást tenni. A IV.r. vádlott a tárgyaláson nem kívánt vallomást tenni, de a nyomozás során tett vallomását fenntartotta. A nyomozás kezdeti szakaszán önmagára és a III.r. vádlottra, majd a sértett vallomásának elétárását követően az I.r. és II.r. vádlottakra is terhelő vallomást tett. Ezen terhelő vallomását alátámasztották sértett fogvatartott sértettnek a nyomozás és a tárgyalás során tett vallomásai, az egyéb tanúvallomások, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok.

A katonai ügyésznek az I.r. és II.r. vádlottak tekintetében a bűnösség megállapítására irányuló fellebbezése alapos.

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített történeti tényállás a Be.592.§ (2) bekezdés c) pontja alapján részben megalapozatlan, iratellenes az I.r. és II.r. vádlottak cselekményeit illetően. Az elsőfokú katonai tanács a tényállást a III.r. és IV.r. vádlottak cselekményei tekintetében elsősorban a IV.r. vádlott beismerő, és a III.r. vádlottra nézve is terhelő vallomása, valamint a sértetti vallomás alapján állapította meg. Ennek alapján mondta ki bűnösnek mindkettőjüket társtettesként, hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetében, míg az I.r. és II.r. vádlottak tekintetében a felbujtóként, illetve bűnsegédként hivatalos eljárásban csoportosan elkövetett bántalmazás büntetével kapcsolatban felmentő rendelkezést hozott. Megállapítható azonban, hogy a IV.r. vádlott a nyomozás során tett és a tárgyaláson fenntartott vallomásában terhelő vallomást tett az I.r. és II.r. vádlottakra is, amikor úgy nyilatkozott, hogy az I.r. vádlott kijelentése indította arra, hogy a fogvatartottat bántalmazza, illetve a II.r. vádlott jelenléte erősítette benne azt a tudatot, hogy a bántalmazás miatt a későbbiekben problémájuk nem lehet. Egyértelműen nyilatkozott arra, hogy a bántalmazás nyitott zárkaajtó mellett történt. A fogvatartott sértett, mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson terhelő vallomást tett a vádlottakra, az I.r. és II.r. vádlottakat olyan személyként megjelölve, akik felbujtói, illetve bűnsegédei voltak a cselekménynek, és magát a bántalmazást nyitott zárkaajtó mellett végignézték és nevettek a sértett bántalmazásán.

A fentiekre figyelemmel az elsőfokú katonai tanács által a történeti tényállásban tett azon megállapítás, hogy a bántalmazás idején a 3. sz. zárka ajtaja részben behajtott állapotban volt, és a folyosóról a zárkában történeteket nem lehetett látni (5. oldal utolsó bekezdés), valamint a 6. oldal első bekezdésében rögzített azon tényállásrész, hogy nem lehetett megállapítani, hogy az I.r. vádlott felszólítására bántalmazta volna a fogvatartottat a III.r. és IV.r. vádlott, valamint, hogy azt sem lehetett megállapítani, hogy a II.r. vádlott eközben végig ott tartózkodott volna, és ha igen akkor ebből mit észlelhetett, ellentétesek a IV.r. vádlott és a sértett vallomásaival, annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást lényegében az ő vallomásaikra alapozta.

Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú katonai tanács által rögzített részben megalapozatlan tényállást a Be.593.§ (1) bekezdés a) pontja alapján helyesbítette, illetve kiegészítette. Egyrészt a II.r. vádlott személyi körülményeit a II.r. vádlott nyilatkozata alapján annyiban egészítette ki, hogy: „Harmadik gyermeke is megszületett.” továbbá, hogy: „A ....i Törvényszék Katonai Tanácsa nem jogerősen 4 rb. hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt 1 évi börtönbüntetésre és lefokozásra ítélte, de a szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.” A történeti tényállást a rendelkezésre álló iratok alapján annyiban egészítette ki, illetve helyesbítette, hogy az elsőfokú ítélet indokolása 6. oldal első bekezdésében foglaltakat mellőzi, az 5. oldal utolsó bekezdésében foglaltakat annyiban helyesbíti, hogy „A zárkaajtó nyitott állapotban volt”, továbbá mellőzi azt a megállapítást, hogy „...a folyosóról a zárkában történeteket nem lehetett látni”. Kiegészíti továbbá a történeti tényállást azzal, hogy: „A bántalmazás megkezdése előtt az I.r. vádlott a III.r. és IV.r. vádlottaknak a zárkában tartózkodó sértett fogvatartottal kapcsolatban azt mondta, hogy „Menjete be, rendezzétek el.”

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által a fentiek szerint helyesbített, illetve kiegészített tényállás mentes a Be.592.§ (1) (2) bekezdéseiben írt hiányosságoktól, illetve megalapozatlansági októl, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

Az ügyésznek a jogi minősítést támadó fellebbezését is alaposnak találta a másodfokú bíróság.

A másodfokú katonai tanács a Be.593.§ (1) bekezdés c) pontja alapján a megváltoztatott történeti tényállásra figyelemmel a törvényszék katonai tanácsának ítéletét a Be. Be.606.§ (2) bekezdése

alapján megváltoztatta és ... I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk.301.§ (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés szerint minősülő felbujtóként hivatalos eljárásban csoportosan elkövetett bántalmazás büntetében, ... II.r. vádlottat a Btk.301.§ (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés szerint minősülő bűnsegédként hivatalos eljárásban csoportosan elkövetett bántalmazás büntetében. ... III.r. és ... IV.r. vádlottak hivatali bűncselekményeit a Btk.301.§ (1) bekezdésébe ütköző, és a (2) bekezdés szerint minősülő társtettesként hivatalos eljárásban csoportosan elkövetett bántalmazás büntetének minősítette.

Vallomásaikban mind a IV.r. vádlott, mind a fogvatartott sértett nyilatkoztak az I.r. vádlottnak a cselekményt elindító felszólításáról, mellyel kapcsolatban a bántalmazást tettelesen is végrehajtó IV.r. vádlott olyan kijelentést tett, hogy annak hiányában biztos, hogy nem bántalmazta volna a fogvatartottat. Az I.r. vádlott magatartása tehát a III.r. és IV.r. vádlottak felé egyértelműen szándék kiváltó felbujtói magatartás volt, hiszen alárendeltjeit bűncselekmény elkövetésére szándékosan rábírta. A IV.r. vádlott szintén nyilatkozott a II.r. vádlott cselekményére is, mellyel kapcsolatban előadta, hogy a II.r. vádlott jelenléte azt a tudatot erősítette benne, hogy a bántalmazás miatt a későbbiekben ebből problémájuk nem lehet. A fentiekre figyelemmel a II.r. vádlott cselekménye bűnsegédi magatartásként pszichikai bűnsegélyként értékelendő. Az I.r. és II.r. vádlottak elkövetési minőségének megállapításakor nem lehetett eltekinteni attól, hogy az I.r. vádlott biztonsági tisztként volt szolgálatban, míg a II.r. vádlott szintén a III.r. és IV.r. vádlottak előljárója volt.

Az I.-IV.r. vádlottak valamennyien elkövetői voltak a bűncselekménynek az I.r. vádlott felbujtóként, a II.r. vádlott bűnsegédként, a III.r. és IV.r. vádlottak társtettesként. A Btk.301.§. (2) bekezdésében foglaltak szerint a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt csoportosan követik el. A Btk.459.§ (1) bekezdés harmadik pontjában foglaltak szerint csoportosan követik el a bűncselekményt, ha az elkövetésben legalább három személy vesz részt. A 2/2000. Büntető Jogegységi Határozatban foglaltak szerint mindegyik vádlott magatartása csoportosan elkövettként minősül, függetlenül az elkövetői minőségtől, attól, hogy társtettesként, felbujtóként vagy bűnsegédként értékelendő a cselekményük.

Az ítéletábra katonai tanácsa az I.r. és II.r. vádlottakkal szemben is - a bűnösségük megállapítására figyelemmel - büntetést szabott ki, melynek során enyhítő körülményként vette figyelembe mindkét vádlott tekintetében nős családok állapotukat, azt, hogy kiskorú gyermek eltartásáról kell gondoskodniuk továbbá az I.r. vádlott tekintetében a pozitív parancsnoki jellemzést, míg a II.r. vádlott tekintetében azt, hogy szolgálati viszonya saját elhatározásából megszűnt, a jövőben már nem lesz lehetősége hivatali bűncselekmény elkövetésére. Súlyosító körülményként értékelte az I.r. és II.r. vádlott esetében, hogy előljárói minőségben olyan bűncselekmény elkövetésében vettek részt, amelynek megakadályozása lett volna a feladatuk. A Fellebbviteli Főügyészség indítványával ellentétesen azonban a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget a csoportos elkövetésnek súlyosító körülményként történő megállapítására, figyelemmel arra, hogy az az adott bűncselekmény minősítő körülménye, így a további figyelembe vétele a kétszeres értékelés tilalmába ütközik.

A III.r. és IV.r. vádlottak esetében az elsőfokú bíróság helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket. A IV.r. vádlott esetében a másodfokú katonai tanács jelentős súllyal értékelte, hogy a bűncselekmény elkövetését annak körülményeit feltárta.

A vádlottak által megvalósított bűncselekményre a büntető törvénykönyv kettőtől nyolc évi szabadságvesztés büntetést rendel kiszabni. A másodfokú katonai tanács az I.r., és III.r. vádlottak esetében lehetőséget látott a Btk. 82.§ (2) bekezdés c) pontja alapján a törvényben előírt büntetési minimuma alatti szabadságvesztés kiszabásra, figyelemmel arra, hogy az I.r. és III.r. vádlottak a

törvénnyel még nem kerültek összeütközésbe. A II.r. vádlott bűnsegédként volt részese a cselekmény elkövetésének, így vele szemben a Btk. 82.§ (4) bekezdésében írt enyhítő rendelkezés is alkalmazható volt.

A másodfokú bíróság a Btk.37.§ (2) bekezdésének alkalmazásával az I.r. vádlottal szemben 1 év 8 hónap, a II.r. vádlottal szemben 8 hónap börtönbüntetést szabott ki, míg a III.r. vádlottal szemben az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetést 1 év 6 hónap börtönbüntetésre súlyosította. A kiszabott szabadságvesztés végrehajtását - a javukra jelentkező enyhítő körülményekre figyelemmel - valamennyi vádlott esetében a Btk.85.§ (1) és (2) bekezdése alapján 2-2 évi próbaidőre felfüggesztette. Mindhárom vádlottnál a Btk.38.§ (1) és (2) bekezdés a) pontja alapján rendelkezett - végrehajtás elrendelése esetén - a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az I.r. és III.r. vádlottak cselekményükkel méltatlanná váltak a rendfokozat viselésére, ezért őket a Btk.137.§-a alapján lefokozás katonai büntetéssel is sújtotta. A bűncselekmény elkövetésének körülményeiből megállapítható, hogy sértett fogvatartott bántalmazására nem a szolgálat teljesítése során váratlanul kialakuló helyzetben került sor. A vádlottak cselekménye nem a szolgálati feladat végzése során jogszerűen alkalmazott testi kényszer határainak túllépése volt, hanem a fogvatartottat kifejezetten bántalmazása céljából hívták le a 3. számú zárkába, vele kapcsolatban semmiféle aktuális szolgálati feladatuk nem volt.

Erre figyelemmel a másodfokú katonai tanács nem látott lehetőséget arra, hogy az I.r., III.r. vádlottakat a hivatásos szolgálati viszonyban megtartsa, lefokozásuktól eltekintsen. A II.r. vádlott esetében szükségtelenné vált lefokozás katonai büntetés kiszabása, hiszen a szolgálati viszonya korábban lemondás címén megszűnt, így ő a másodfokú elbírálás idején rendfokozattal már nem rendelkezett. Az előzőekben kifejtettekre figyelemmel a másodfokú katonai tanács az I.-III.r. vádlottnál nem látott lehetőséget előzetes bírósági mentesítés alkalmazására, figyelemmel arra, hogy az ő esetükben a mentesítés törvényi feltétele, az érdemesség nem áll fenn.

A IV.r. vádlott a bűncselekmény elkövetését már a nyomozás elrendelését megelőzően feltárta, majd mindvégig önmagára és társaira nézve is terhelő vallomást tett. A sértettől a cselekmény elkövetését követő rövid időn belül bocsánatot kért. A másodfokú bíróság álláspontja szerint esetében alkalmazható a Btk.301.§ (4) bekezdésében írt rendelkezés, mely szerint korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény körülményeit a vádirat benyújtásáig a hatóság előtt feltárja. A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy a IV.r. vádlott jóval a vádirat benyújtását megelőzően, ténylegesen már a nyomozás megindulását megelőzően feltárta a cselekményt, azt az intézet parancsnokának feljelentése is tartalmazza. Ezért a másodfokú katonai tanács - a súlyosabb jogi minősítés mellett is - a IV.r. vádlottal szemben a korlátlan enyhítés lehetőségére figyelemmel a kiszabott pénzbüntetést változatlanul hagyta.

Az elsőfokú ítéletnek a másodfokú bíróság általi megváltoztatása által mindegyik vádlott bűnössége megállapítást nyert, így az ítéletábla katonai tanácsa egyetemlegesen kötelezte őket az eljárás során felmerült bünyügyi költség megfizetésére a Be.574.§ (1) és (4) bekezdése alapján.

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság a III.r. és IV.r. vádlottak tekintetében - helyes indokainál fogva - helybenhagyta.

Az ítélet ellen az I.r. és II.r. vádlottakat érintő részben a Be. 615.§ (1) és (2) bekezdés a) pontja alapján van helye fellebbezésnek.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.606.§ (1) és (2) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2018. november 14.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.  
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.  
előadó bíró

Dr. Belovai Henriette hb. százados sk.  
bíró

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a ... III.r. és ... IV.r. vádlottak tekintetében a rendelkező részben írt változtatással jogerős és a III.r. vádlott szabadságvesztése kivételével végrehajtható.

Budapest, 2018. november 14.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes  
a tanács elnöke

kiadmány hitelül: